

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ková alap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felhívások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy óra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■■

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 48. szám.

Szerda, február 28.

Justh nem enged.

— febr. 28.

A képviselőház tegnapi ülésén, a leg-
utóbbi napokban eddig hallgató Justh
Gyula is megszólalt a nyílt színen. Föl-
szólalásának főpontja az a nyilatkozat,
amelyet a miniszterelnöknek a választó-
jogi garanciák kérdésére vonatkozó ki-
jelentésére tett. Justh Gyula válasza ugy-
hangzott, mint rideg elutasítás. Kijelen-
tette, hogy ő és pártja a február 19-én fel-
olvasott párthatározat alapján áll. Abból
semmit el nem vesz, ahhoz semmit hozzá
nem tesz.

Ez a határozat ismeretes. Ki van fe-
jezve benne a Justh-párt elégedetlensége
a kontroverz katonai kérdések megoldá-
sával, benne van a priusz, de egyben az
a kijelentés, hogy a párt nem zárkózik
el a provizórikus megoldással szemben.
Ha a Justh-párt ezekhez ragaszkodik,
akkor igazán meg kell állapítanunk, nincs
kilátás arra, hogy e párttal való békés
egyezség útján állítsuk helyre a parla-
ment normális tanácskozásait.

Ez bizony sajnálatos dolog. Nyugod-
tan állíthatni, hogy e pillanatban nincs
ok sem a kormányt, sem a munkapártot
a Justh-párttal megvívandó harc eredmé-
nyétől féltetni. Ez a harc a mai parlamenti
helyzetben senki előtt sem lehet kétes. Ha
a priusz és a provizórium ellen kell küz-
deni, akkor nemcsak a többség áll szem-

ben az obstrukció csoportjával, de az
egész parlament és az egész ország. A par-
lament minden pártja kész a priusz és a
provizórium ellen küzdeni és a Justh-párt
is tisztában lehet vele, hogy harcával a
kormánynak legfeljebb csak muló zava-
rokat, de magának végleges vereséget
okozhat, mert nincs az a parlament a vilá-
gon, mely eltűné, hogy egy 35 tagu párt
döntő politikai kérdésben a maga akaratát
akarja ráoktrojálni az egész törvény-
hozásra, még ha ez az akarat sokkal hazafiasabb, sokkal komolyabb volna is, mint
a Justh-párt követelése.

És hogy fog állani ezzel szemben az
ország közvéleménye. Ma már mindenki
tisztában van vele, hogy ez az obstrukció
immár nem a véderőjavaslat ellen és nem
a választójogért folyik. Hogy miért, nem
tudjuk és e pillanatban nem is kutatjuk.
De mindenki tudja, hogy a provizórium
nem a véderőjavaslat bukását jelenti,
hanem annak összes terheit, összes kedve-
zései nélkül. Az obstrukció pedig nem hoz-
hatja meg sem az általános, egyenlőt és
titkóst, de még a demokratikus választó-
jogot sem, hanem csak az lehet a Justh-
pártra legjobb esetben a vége, hogy a
demokratikus választójogot nem alkothat-
juk meg idejében és az új parlament nem
ülhet össze az új választójog alapján.

Justh tegnapi nyilatkozata tehát a
harcot jelenti. És mégis ennek dacára
sem hihetjük, hogy az a szó, melyet teg-

nap Justh kimondott, az utolsó. A február
19-iki párthatározat, a provizórium nem
lehet egy függetlenségi párt harci kiál-
tása a halálos kirohanás előtt. Itt félre-
értésnek, elkeseredettségnek kell a hát-
térben lenni, de a félreértéseket el lehet
oszlatni, az elkeseredést meg lehet szün-
tetni. Justh Gyula mégis elég régi poli-
tikus ahhoz, semhogy ne látná a helyze-
tet, ne tudná, vagy be ne látná, hogy
küzdelmében a provizórium csak gyűlöle-
tes, népszerűtlen és e pillanatban lehetet-
len eszköz. A cél nem lehet más, mint a
demokratikus választójog biztosítása. Ezt
pedig nemcsak elérheti, de megkaphatja
olyan formában, mely nemcsak az egész
országot megnyugtathatja, de neki és
pártjának megszerezheti azt a nyugodt
öntudatot is, hogy küzdelmét becsülettel,
eredménytel, presztízsenek teljes meg-
becsülésével befejezte.

Egy 35 tagu kisebbség nem követel-
heti, hogy az egész ország és az egész
parlament az ő programját fogadja el
minden részletében. De nem oktrojálhat
a parlamentre olyan politikai monstrumot
sem, mint a provizórium. Ellenben becsü-
lettel, tisztességgel és elvhűséggel vár-
hatja, hogy azt a küzdelmet, melyet a
demokratikus választójog nagy elvéért
folytatott, a kormánypárt is megfelelő
formában honorálja.

Lehetetlen tehát, hogy Justh Gyula
tegnapi nyilatkozata az utolsó szó legyen.

„TORONTÁL” tárcája.

Árnyéktalan testek.

Mikor Rose meghalt, már nem sze-
rettem őt. Gyöngédségei egy hónap óta
egy lesurrantak rólam, mint az esővíz
a gummiköpnögyegről. Közönyösségem,
melyet nem akartam mutatni, tisztán ol-
vasható volt az arcomon s barátaim bi-
zonyosan sugdostak is rólam a hátam mö-
gött és én sejtettem ezt anélkül, hogy hal-
lottam volna őket.

Egy hónappal a Rose halála előtt ki-
jelentettem baráti körben, hogy meg fog
halni, hogy legfeljebb négy hétig marad
életben. Tréfának vették, mert Rose jól
érezte magát, csupa fiatalság, vidámság
volt. És mégis meghalt, amint jósltam.

Hirtelen halt el és halála éppen nem
volt talány az orvosokra nézve. Azt azon-
ban nem bírtam megakadályozni, hogy a
barátaim bünténytel ne gyanúsítsanak.
Kérdőközléseik sziszegő kigyókként
fogtak körül, melyeket nem voltam képes
elbűvölni.

Pedig hát egy régi babonán fordult
meg az egész.

Egy hónappal ugyanis a Rose el-
hunyt előtt kimentünk együtt a városba.
Szombati nap volt. A Marais negyedben
jártunk-keltünk és emlékszem rá, hogy
néztem az árnyékunkat, amint egybe-
olvadva előttünk haladt.

A Francis-Bourgeois utcában megál-
lottunk egy bolt előtt, melynek az ajtója
fölött ez volt olvasható: „Zalogházból ki-
került árúk”. A kirakat-üvegen át minden-
féle holmi volt látható: ékszer, ruha-
félék, festmények, bronzok, csesebecsék,
könyvek. Rose kért, vegyek neki egy ék-
szert, mely megtetszett neki. Bementünk
a boltba.

A boltos, Scharf Dávid az áruasztal
mellett ült és amint kívánságunkat hal-
lotta, kért, vegyük ki magunk az ékszert
a kirakattól és mikor megalkuvás után
fizetni akartam, újra kért, hogy tegyem
le a pénzt az áruasztalra. Megértettem,
hogy zsidóval van dolgom, ki szombati
napon nem akar nyulni semmihez, még a
pénzhez sem.

— Milyen szép időnk van, mondta
aztán az öreg. Igaz, hogy szombat van és
ezen a napon mindig derült idő van.
Ilyenkor lehet legjobban megfigyelni az
árnyékokat. A szombati nap mindig eszembe

juttatja hosszú életemnek legizgalmasabb
napját. Milyen szép emlék is, hogy egy-
szer én voltam a vakszerencse! A keresz-
tényeknek nincs ilyen gyermekkori em-
lékek.

Én Rómában születtem és csak hu-
szonöt éves korom óta vagyok Párisban.

Tetszik tudni, hogy Rómában minden
szombaton lutri-huzás van a Ripetta-téren
és hogy a nyerőszámokat mindig egy
zsidó fiú szokta kihuzni, kit szép arca és
göndör haja után szeretnek a sok közül
kiválasztani.

Egy ízben én huztam a számokat. Az
édes anyám, aki szép asszony volt, veze-
tett a térre. Így lettem én a vakszerencse.
Azóta sem láttam annyi aggódó arcot
rámszegeződni. Végezetül aztán voltak
szemek, melyek haragtól lángoltak és má-
sok, melyek örömtől égtek. A férfiak az
öklüket rázták felém és inzultáltak, míg
némelyek ujongtak és Jézusnak, husvéti
báránynak, megváltónak neveztek és más
hizelgő keresztény nevekkal halmoztak el.

És nagyon tisztán emlékszem egy em-
berre, ki a tömeg közt hajadon fővel az
első sorban állott. Nagyon szomorúnak és
levetnek látszott s amint a nép oszla-
dozni kezdett, észrevettem, hogy ennek az

SCHWARZ DÁVID FIÓKÜZGETE **NEIZER SÁNDOR**
NAGYBECSEKEREK, KÉK ÜZGET.

Naponta érkeznek új lonságok: női kosztümök (kabát és alj), leány kosztümök (kabát és rövid alj), fel-
öltők, pongyolák, bluzok, férfi és gyermekruhákban. 293-15.1

Minden darabon feltüntetett szigorúan szabott gyári árak.

A kormányuk és pártjának ugyan most még kevesebb oka van megijedni Justh Gyula harci kiáltásától, de az ország érdekében a kormány és pártja és mindenki azért jobb szeretné a békét. Olyan békét, mely minden parlamenti pártnak biztosítaná a maga elvi állását és parlamenti pozícióját. De az alkotó munkában és a nemzeti érdekek megvédésében az erők egyesítését. Azt hisszük, hogy ennek nagy jelentőségét rövid idő múlva még Justh Gyula is be fogja látni.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hétfő és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnék.

Február 29, márc. 1., 2., 3. országos vásár.
Március 10. A tüzoltótestület közgyűlése.
10. Árvaházegyleti közgyűlés.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Jekelfalussy Zoltán es. és kir. kamarás, kivándorlási biztos a kínai kettős sárkányrend II-ik osztályának második fokozatát elfogadja és viselje.

— **Adományok.** A nagybecskereki „Népbank” Baaden Károly áll. isk. igazgató 40 éves működési jubileuma emlékére, minthogy az 25 év óta buzgó tagja az intézet igazgatóságának, 100 koronát szavazott meg az Iskola-gyermekbarát-egyletnél létesített Baaden Károly-alapítvány gyarapítására. A nevezett egyletnek ugyancsak a „Népbank” 30 koronát, a „Nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet” pedig 50 koronát adományozott. Mindezen jótékony adományokért ezután

embernek a napon semmi árnyéka nincs. Hamarosan revolvért vett elő a zsebéből és belélt a szájába.

Rémülten néztem, amint elvitték a holttestét; majd kerestem az édes anyámat, de nem találtam sehoh, egyedül mentem tehát haza, hová édes anyám egész éjjel nem tért vissza.

Másnap reggel, amint hazajött, apám szemrehányást tett neki. De csakhamar elhallgatott, amint anyám egy pár zokszót mondott, melyeket nem értettem meg.

Penso nagybátyám, a rabbi, eljött este hozzánk. Boszus volt a szüleimre, kik lutrit hagytak huzatni velem. „Láttam Dávidot, mondta, hasonló volt az arany borjuhoz, melyet őseink Mózes nemlétében imádtak. Vártam, hogy a nyereg tancera kerekednek Dávid körül...” És ezek a szemrehányások közbe voltak szöve a talmudból vett idézetekkel.

Szivarral kínáltam meg a vén Jezuist, de nem fogadta el, a szombatot hozván fel ürügyül.

— Oh, mondta az öreg, nem igen jól érzem magamat. Mielőtt távoznék, adják ide kissé a napernyőjüket. Tudni szeretném, sokáig élek-e még. Jártas vagyok kissé az árnyékokból való jóslás művészetében. Ugyanattól a nagybátyámtól tanultam el a titkát, ki nem szerette az aranyborju imádatát s ki bár gazdag volt,

mond hálás köszönetet a „Gyermekbarát”-egylet vezetőségére.

— **A nagy revue.** A március 2-ikán, szombaton este, a városi színházban tartandó jótékonycélu művészestélyre, amelyet a rendezőség nagy revue-nek nevezett el, lázasan folynak az előkészületek és a próbák. A rendezőség mindent elkövet, hogy a közönségnek ragyogó estét nyújtson s az előjelekből ítélve, erre meg is van minden kilátás. Az érdekes estére ugyan a jegyek legnagyobb része már elkel, de még azért kaphatók Mangold Lipót könyvkereskedésében. A páholyjegyek és a földszinti jegyek egyuttal belépőjegyük fognak szolgálni az előadást követő bála. A bála külön a jegyek ára: személyenkint 2 korona, családjegy 5 korona.

Itt említjük meg, hogy a művészestély iránt már most is olyan rendkívüli az érdeklődés, hogy a művészestélyt március 3-ikán vasárnap megismétlik. A második előadásra a jegyek rendez. színházi helyárok mellett már most előreváltatott Mangold könyvkereskedésében.

— **A kath. legényegylet köréből.** A nagybecskereki katolikus legényegylet március 3-ikán d. u. fél 5 órakor műkedvelői színelőadást rendez az egyleti helyiségben. Előadják a „Piroska”, „Ibolyka” és „Az egyetlen kabát” című darabokat. Az előadáson vendégeket is szívesen látnak.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet mint rt. 50 K-t, a Nagybecskereki Népbank 30 K-t, lécfalvi Gyárfás Olivér 4 K-t küldött a nagybecskereki jótékony nőegylet céljaira, mely adományokért hálás köszönetet mond a nőegylet elnöksége.

A nagybecskereki Takaré- és Előleg-egylet mint rt. a nagybecskereki filharmóniai egyesületnek 30 koronát adományozott, amelyért ezután is hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Merénylet egy éjjeli ór ellen.** Mint botosi tudósítónk írja, a szomszédos Ernőházán tegnap éjjel körül ismertlen tettesek megtámadták Dergén Mátvász éjjeli őrt szolgálatának teljesítése közben. A falun kívül járt az őr, amikor hirtelen előtte termett két alak s minden szó nélkül az egyik kétesövű fegyverével rálőtt az ijedségtől megdermedt őrré, aki balkezén sulyosan megsérült és földre bukott. Mire társai segítségére siettek, a merénylők elmenekültek. A botosi csend-

fősvénységében sohasem utazott, csak a harmadik osztályban, miután negyedik osztályt nines az olasz vasutakon. Később ki is vándorolt Németországba csak azért, mert ott negyedik osztályon is lehet utazni.

— Menjünk ki, mondta aztán az öreg és a napon legyünk jóvendőmondók. A mi hitünk szerint ugyanis az árnyék elhagyja a testet harminc nappal a halál előtt.

A bolt előtt aztán boldogan láttuk, hogy mindnyájunknak megvan az árnyékunk. Az öreg úgy állított fel bennünket, hogy az árnyékaink összevegyüljenek az övével, aztán vizsgálatni kezdte ezt a rezgő árnyfoltot.

— Oh, tüzjel! Igen tüz, asch, mi héberül tüzet jelent. Igen, hamvak, halottak hamvai!... Mindamellét én még sokáig fogok élni.

Azzal visszament a boltba, mert itt volt az ima ideje. El is kezdett olvasgatni legott a küszöbön állva egy héber könyvet, annak rendje és módja szerint hátulról kezdve az olvasást.

Szóltanul haladtunk tovább s amint kis vártatva látni akartam az árnyékunkat, sajtáságos, kegyetlen örömmel tapasztaltam, hogy Rosenak nem volt árnyéka.

G. Apollinaire.

őrség erélyes nyomozást folytat, melynek számai Szárcsa községig vezetnek, de a tetteseknek eddig nincs nyomuk. Valószínű, hogy az ezen vidéken igen elszaporodott dohánycsempészek boszumiére a merénylet. Dergent azonnal a kórházba szállították, hol gondos ápolás alá vették.

— **A nagybecskereki országos vásár.** Holnap kezdődik az ez évi első nagybecskereki országos vásár a szarvasmarhavasárral. Az eladásra szánt állatokat csakis szabályszerű járattal bocsátják a vásárra. Szombaton lesz a lóvásár, vasárnap pedig a kirakóvásár.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Razzia a dohánycsempészek ellen.** Most tartotta Bótos községben az ujjozori pénzügyőri szakasz az ugynevezett dohánycsempészek razziját. A razzia során sikerült több esomag dohányt és vágógépet elkobozni a csempészeketől, kik ellen egyuttal megindították az eljárást.

— **Gyilkol az alkohol.** Resiczabányáról jelentik: Sógor János, Paun Konstantin és Paun Florea tornói földművesek a napokban baromfit hoztak Resiczabányára s azt a hetipiacon jó áron eladták. Vásár után betértek a Magyar Király-szálloda söntésébe s ott délutánig pálinkáztak, amíg lerészegedtek. A két Paun erővel azt akarta, hogy Sógor egyedül viselje az egész költséget, amiről ez azonban hallani sem akart. A civakodás verekedéssé fajult, amelynek folyamán a két testvér alaposan helybenhagyta Sógort, sőt Paun Florea bicskájával is többször mellébe és hasába szurt s Sógor János rövid idő múlva behalt sebeibe. Paun Konstantint és Paun Floreat a csendőrség letartóztatta.

— **Csaló cigányok.** Lippáról írják: Trailovits József vasuti őr felesége panaszt emelt a lippai cigányok ellen, hogy azok furfanggal egyizben 80 koronát, másizben 160 koronát és 3 arany gyűrűt esaltak ki tőle. A csendőrség azonnal nyomozni kezdett és a cigányok sátorait bekerítette, mire panaszosnó felismerte Kirila Miklós, Bladár Gyiku, Csu-szár Miklós és Flórián Lázárt mint tetteseket. Amidőn már a cigánykaraván egyutt volt őrizet alatt, egyszerre kiugrott egyik sátorból egy cigány suhanc és örült futammal a Maros mellett el akart szökni. A csendőrök utját állták; így a Maros felé menekülhetett és azt akarta uszni. Már mintegy háromnegyed részét átuszta a Marosnak, mikor az árban elmerült. A cigányok nem akarnak tudni az eltűnt cigányról és azt állítják, hogy nem ismerik; de valószínűleg ezt a cigányt nagyobb bűn terheli és azért szánta rá magát a merész menekülésre, mely halálával végződött.

— **A hálósobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin” történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Kollarich G. valamint Czika J. L. gyógyszerárakban és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán.”

— **Idegesség ellen** orvosi tekintélyek a legjobbnak elismert „Salvator” gummi sarkot ajánlják, mely kitűnő ruganyosága folytán a járásközből rázkódtatást gyöngíti, azonkivül könnyű és ruganyos járást kölcsönöz. Utalunk a mai lapunkban megjelent hirdetésre.

Eredeti müncheni „Salvator-sör” naponta friss csapolás. Ezenkívül Dreher Korona-sör is állandóan csapon van.

Irodalom, művészet.

(*) Svärdröm Valborg hangversenye. Március 9-ikén tartja nálunk a városi színházban a világhírű svéd énekesnő, Svärdröm Valborg, egyetlen hangversenyét. A hangverseny iránt érthető nagy az érdeklődés s nagyban folynak már a jegyekre az előjegyzések. Svärdröm most kedden a budapesti népopera-ban vendégszerepelt rendkívüli sikerrel a Mignoi címszerepében s Budapestről hozánk jön le szerepelni.

TÁVIRATOK.

Ujra kitört az obstrukció.

Nagy vihar a képviselőházban. — A Justh-párt botrányai. Ujra technikáznak.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Justh-párt tagjai úgy látszik teljesen elvesztették eszüknek a jobbik felét. Ez a párt a politikában típusa a javíthatatlan rakoncátlan iskolásgyerekeknek, akiknek hiába érvelnek, akiket hiába figyelmeztetnek s akiknek hiába tárják eléjük viselkedésük veszedelmét. Ők mindenáron rosszak akarnak lenni. A legutóbbi napokban ugyan olyanformán volt, mintha hallgatnának az intőszóra, ma azonban már kiderült, hogy a csöndességük csak egy kis kimerültség volt, amely után ujult erővel tör ki belőlük a rakoncátlanokodás.

Néhány napig folyt a komoly érvek vérpezsdítő egészséges tusája, de miután ebben a tusában Justhék minden érvét megdöntötték s ők maguk minden érvükből kifogytak, szóval a komoly küzdelemben teljes vereséget szenvedtek, hát hirtelen átjártották megint a harcot az utolsó veszedék, erőszakoskodás terére. Az elnök ugyanis megelégedte már ma, hogy fölösleges napirendelőtti felszólalásokkal pazarolják az ország drága idejét s nem adott mindegyiküknek engedelmet a felszólalásra, hanem csupán egy Justh-pártinak. Elvégre akinek mondanivalója van, az mondja el a vita során. Erre hamar előkerültek az obstrukciós szabadságkérések s mivel az elnök nem volt hajlandó az ezek fölött szavazásokkal megint szavazóképpé sülyeszteni a parlamentet, hát nagy botrányt, orditozást csináltak a kitünő politikusok, a finom kulturférfiak és intellektuelek. A mai üléssel tehát megint elkövetkezett a parlament botránykorszaka s Európának megint módjában lesz elmélkedni a magyar érettségről és a magyar Ázsiáról.

A mai obstrukció előjátéka még az ülés megnyitása előtt indult meg. A Justh-pártiak közül ugyanis többen megint napirendelőtti felszólalásra kértek engedélyt Náva y Lajos elnöktől. Az elnök azonban csak egy napirendelőtti felszólalást volt hajlandó megengedni, miután a napirendelőtti felszólalások ugyis a vita keretébe tartoznak s ami ezenkívül volt, azt már minden pártról eléggé tisztázták. Persze egyéb sem kellett a Justh-párti társaságnak. Hiszen már napok óta várakoztak erre. Nyomban kimondták a technikai obstrukciót s egyszerre előkerültek a fejükben mellbeteg Justh-pártiak, akik „súlyosan megrendült egészségi állapotukra” való tekintettel több heti szabadságot kérnek a Háztól.

Náva y Lajos elnök átvette a szabadságkéréseket s az ülés megnyitása után bejelentette

az obstrukciós betegeket

a Háznak. Így jelentette, hogy Eitner Zsigmond, Lovászy Márton, Batthyány Pál gróf, Rákosi Viktor és Egry Béla „súlyosan megrongált egészségi állapotukra” való tekintettel több heti szabadságot kérnek a Háztól.

Az elnök röviden javasolja, hogy a Ház egyszerűen vegye tudomásul a kérévényeket.

Az elnöknek ez az egyszerű és természetes javaslatára a Justh-párti botrányhősök nyomban

megindították a vihart.

Óriási lármát és orditozást csaptak s folytonos zajban egymásután ugráltak föl: Holló Lajos, Batthyány Tivadar gróf alvezérek, tiltakoztak s erőszakkal kiabáltak.

Utánuk a szentéletű Hock János kiabált a házszabályok megsértéséről s a választáson megvásárolt többségről.

Erre viszont a többség háborodott föl s Hock Jánosnak sikerült két elnöki rendreutasítást kapni.

Az elnök közben nyugalmat kért, figyelmeztette a zajongókat a parlament méltóságára. Hangoztatta, hogy az elnök azért van, hogy a parlament tanácskozásaiban a rendet fentartsa s a zavartalan tárgyalást biztosítsa. A szabadságkérények csupán arra valók, hogy a parlament munkásságát megakasszák, már pedig neki kötelessége a zavartalan munkásságról gondoskodni. Ő kötelességét teljesíti s nem fél az ellenzékétől.

Az elnök szavainak azonban a rendetlenkedők előtt semmi hatása nem volt. Tovább orditoznak, lármáznak, közbe Polónyi Géza, Lovászy Márton, Ábrahám Dezső, Györffy Gyula, Justh Gyula, Bakonyi Samu és még több Justh-párti beszél kiabálva, folytonos zajban és lármában.

Az épületes parlamenti jelenetek lapunk zártakor még folynak.

A hadügyminiszter és a vezérkari főnök a királynál.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király ma délelőtt különkihallgatáson fogadta A uffenberg Mór lovag közös hadügyminisztert, utána pedig Schemua Balázs vezérkari főnököt. A bécsi jelentés szerint a két katonai vezér-férfi fogadtatása a véderőjavaslatokkal van összefüggésben.

Andrássy az obstrukció ellen.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrássy Gyula gróf a Magyar Hírlap mai számában hosszabb cikket ír a helyzetről, amelyben élesen kikel az obstrukció ellen. Cikkében a többek között hangoztatja, hogy annak ellenére, hogy ő a kormány katonai politikáját nem teszi magáévá, a megindított harcok végletekig való vitelét súlyos hibának tartja. Miután bizonyítja, hogy a jelenlegi helyzetben az obstrukciónak egyáltalán nincs is alapja, így ír:

„Ha nemzetünk gyengesége, társadalmunk ijesztő mérvű függése és opportunizmusa mellett közjogi helyzetünk nehézségei miatt nálunk könnyebben bocsátható meg az obstrukció, mint másutt,

mégis óvakodnunk kell a túlzástól. Ha megerősödnek az a felfogás, amit már annyiszor hallani, hogy az egyetlen komoly és helyes ellenzéki akció az obstrukció; ha az obstrukciónak csak kivételesen megengedhető voltának helyére az obstrukció kötelességét állítjuk, akkor az országgyűlés működése örökre megbénul s szakadatlan élethálárcok fogják a békés haladás feltételeit tönkretenni, akkor a magyar képviselőlet mindörökké tehetetlené fog válni, mert ellentétes nézetek mindig lesznek. Különösen az óvakodjék a könnyelmű obstrukciótól, aki bizonyos esetekben nemzeti érdeknek tekinti az obstrukció lehetőségét, mert ezzel egészen biztosan a legszigorubb házszabályokat készíti elő. Minden jogot a legbiztosabban a visszaélés tesz tönkre.

Nagy György a fogságban.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagy György volt képviselő még 1910-ben a budapesti Sas-körben királysértő beszédet mondott, amiért az összes bíróságok nyolc napra fogházra ítélték. Az ítélet most jogerős lett s Nagy György ma bevonul a fogságba.

Sztrájkoló papnövényedékek.

Budapest, febr. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Eperjesről jelentik, az ottani gör. kath. papnövelde növényedékei ma sztrájkba léptek. Az intézet tornatanítója ugyanis bántalmazta őket, amire kijelentették, hogy amíg elégtételt nem kapnak, addig nem mennek előadásra. Az ügyben a vizsgálat folyik.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata február 28.

Buza (áprilisra)	23:48 —
Buza (májusra)	— — —
Rozs (áprilisra)	20:76 —
Zab (áprilisra)	20:18 —
Tengeri májusra)	17:60 —

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény } 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához } 1 szelvény 15 kor.
(kalát, nadrág és mellény) } 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak } 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért, szintegy felöltőszövetet, turistalődönt, selyemkamgarnt stb. gyári árákon küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelemes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

Intelligens családnál

ebéd és vacsora

kosztot,

esetleg teljes ellátást

keresnek.

Szíves ajánlatokat „Magánhivatalnok” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. —

1467—1912. tkvi szám.

289—1.1

Ujabb árverési hirdetés és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kesselring Mihály, Kimmel J. C. cég, dr. Milich Jakab, Első nagybecskereki szeszfőzde és finomító Gyárfás és társa cég végrehajtónak kiskoru Nagy Sándor és Nagy Mária végrehajtást szennvedők, úgy kk. Nagy Imre, Rozália és Ilona önkéntes árverést kérők ellen folytatott ügyében a csatlakozott végrehajtóknak tekintendő Deutsch Márkus és fiai temesvári cég 406 korona 15 fillér és 72 korona 42 fillér és jár., Klein József és Adolf cég 558 korona 52 fillér és jár., továbbá az Első nagybecskereki szappangyár Lukits cég 229 korona 30 fillér tőke és jár., Blau Testvérek temesvári cég 288 korona 20 fillér tőke és jár., özv. Guttmann Jakabné és fiai cég 40 korona 62 fillér tőke és jár., végül Hirsch Dávid és fia facsádi cég 325 korona 71 fillérből álló követelésének kielégítése végett és kiskoru Nagy Imre és Rozália és Ilona önkéntes árverelők jutalékára a jelzálogos hitelezőkkel szemben bírói árverés hatályával bíró újabb árverést Nagy László mint gyám és dr. Milich Jakab kérelmére Varga Sándor késedelmes árverési vevő veszélyére és kárára elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, a Felsőtöbke község 560. sz. tjkvben A. I. 1. sor 1043—1044. hrsz. alatt felvett 420 négyszögöl területű ingatlan és a rajta levő ö. i. sz. ház, továbbá a felsőtöbkei 1407. számú tjkvben A. I. 1. sor 1041—1042. hrszám alatt fevett 400 négyszögöl területű ingatlan és a rajta levő 540 ö. i. számú ház együttesen 2427 korona kikiáltási árban az **1912. évi március hó 23. (huszonhárom) napján d. e. 10 órakor** Felsőtöbke községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitűzött birtok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kikiáltott az árverést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles, nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. : XXX. t.-c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezetben a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő tlvk hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárban és kifüggesztési tábláján és Felsőtöbke községhezánál megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1912. évi február hó 9. napján.

Rektorisz, kir. tvsz. bíró.

SALVATOR

Bánlaci járás főszolgabírájától.
761—1912. szám. 285—2.1

Pályázati hirdetés.

Torontárvármegye bánlaci járásához tartozó Szentjános községben lemondás folytán üresedésben levő, évi 180 korona fizetéssel és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal javadalmazott községi babai állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 27. és 28. §-ai értelmében kellően felszerelt kérvényüket ez évi március hó 15-éig annyival is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapját későbbben fogom kitűzni.

Bánlak, 1912. február hó 23-án.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Törökbecsei járás főszolgabírájától.
1415—1912. szám. 290 3.1

Pályázati hirdetés.

Torontárvármegye törökbecsei járásához tartozó Karlova községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illeive az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1912. évi március hó 21. napjáig nyujtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1000 korona évi fizetés, 200 korona utiutalvány és 120 korona lakbér.

A választás napját később fogom kitűzni. Törökbecse, 1912. évi február hó 26-án.

Bárá dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
642—1912. szám. 280—3.2

Pályázati hirdetés.

Torontárvármegye perjámosi járásában sárafalvai székhellyel megüresedett körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A kör községei: Sárafalva, Egres, Nagyszentpéter és Ujszentpéter.

A lakosság száma: 11300. A lakók román, szerb és németajkuak.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 kor. kezdő törzsfizetés és négy izben 200—200 korona ötödéves korpótlék.

A lakbér megállapítása jóváhagyás alatt áll.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények folyó évi április hó 15-ig hozzámm annyival is inkább nyujtandók be, mert az elkészen érkezett vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Perjámos, 1912. évi február hó 22-én.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Hirdetés.

Közzétételik, hogy **Üszény** község (Jezvin, Temesvármegye) állattartó gazdájánál **21 darab** tenyésztésre kiválóan alkalmas berni és siementali jellegű 2 éves **bika eladandó** volna. Érdeklődők forduljanak a községi előjárósághoz. (277—1.1)

22 éves gazdag amerikai hölgy
férjhez menne
csinos, egészséges urhoz
Vagyon, vallás mellékes.

Cím: **Hymen. Berlin 18.** 150-10.6

Perjámosi járás főszolgabírájától.
521—1912. szám. 279 3.2

Pályázati hirdetés.

Bogáros községben üresedésben lévő **segédjegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi március hó 20-ig hivatalomhoz annyival inkább nyujtsák be, mert a kellően fel nem szerelt vagy elkészen érkezett kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása 800 korona a községi pénztárból és 200 korona állami fizetékiegészítés.

Perjámos, 1912. évi február hó 21-én.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Módosi járás főszolgabírájától.
313—1912. szám. 291—1.1

Pályázati hirdetés.

Az évi 1600 korona készpénz, 5 évenkénti 4-szer ismétlődő 100 korona pótlékkal, 240 korona lakbérrel vagy 2 szoba és konyhából álló természetbeni lakással javadalmazott **Bóka** községi **segédjegyzői** állás **választás** útján betöltendő lévén, felhivatnak azok, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 25-ig a módosi járás főszolgabírájához benyujtsák.

Módos, 1912. évi február hó 27-én.

Steinbach Antal, főszolgabíró.

Meghívó.

A Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság **1912. évi március hó 17-én d. e. 10 órakor** tartja saját helyiségében **rendkívüli közgyűlést**

melyre a t. e. részvényesek ezennel meghivatnak.

Napirend:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. A két közgyűlési jegyzőkönyv-hitelesítő kijelölése.
3. Az alapítóke felemelése.
4. Az alapszabályok 3. és 22. szakaszának módosítása.
5. Indítványok.

16. §. Közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek nevére a részvény legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvbe iratott, aki részvényeit le nem járt szelvényre együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt átvételi elismervény mellett a társaság pénztáránál leteszi.

P á r d á n y, 1912 február 25.

Az igazgatóság.

284—2.1

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.